Hallituksen esitys Eduskunnalle valmisteverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan vuoden 1995 alussa voimaan tullutta valmisteverotusta koskevaa lainsäädäntöä muutettavaksi Euroopan unionin neuvoston antaman valmisteverotuksen yksinkertaistamista koskevan direktiivin mukaiseksi. Valmisteverotuslakiin ehdotetaan tehtäväksi direktiivin vaatimat muutokset, jotka selkiinnyttävät ja yksinkertaistavat verotusmenettelyjä sekä helpottavat verovalvontaa. Niin ikään yksityishenkilön toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta mukanaan tuomien tavaroiden verottomuutta sekä eräitä verovelvollisuutta koskevia säännöksiä ehdotetaan tarkistettaviksi. Lisäksi ehdotetaan valmisteverotuslakiin sekä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettuun lakiin tehtäväksi eräitä muita täsmennyksiä ja vähäisiä muutoksia.

Ehdotetut lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1995.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja lainsäädäntö

Yleistä

Vuoden 1993 alusta Euroopan unionissa (EU) toteutettiin tavaroiden vapaa liikkuvuus jäsenvaltioiden välillä sekä luovuttiin jäsenvaltioiden välisistä rajatarkastuksista. Tämä puolestaan edellytti välillisen verotuksen, muun muassa valmisteverotuksen yhdenmukaistamista jäsenvaltioiden välillä. Yhdenmukaistaminen on toteutettu neuvoston antamilla direktiiveillä, joilla valmisteveron alaisten tuotteiden veropohja sekä koko verotus- ja valvontajärjestelmä on yhtenäistetty. Yhtenäisistä veromääristä ei toistaiseksi ole päästy yksimielisyyteen, minkä vuoksi veronalaisille tuotteille on määritelty ainoastaan vähimmäisverotasot, joita kunkin jäsenvaltion on noudatettava. Yhtenäistä verojärjestelmää sovelletaan kuitenkin vain alkoholiin ja alkoholijuomiin, valmistettuun tupakkaan sekä mineraaliöljyihin. Kun Suomi liittyi vuoden 1995 alusta EU:iin, saatettiin täällä samanaikaisesti edellä tarkoitetut valmisteverotusta koskevat direktiivit kansallisella valmisteverolainsäädännöllä voimaan.

Yhtenäistä valmisteverotusjärjestelmää varten on 25 päivänä helmikuuta 1992 annettu neuvoston direktiivi (92/12/ETY) valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä järjestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikkumisesta ja valvonnasta, jäljempänä järjestelmädirektiivi. Direktiiviä on muutettu 14 päivänä joulukuuta 1992 annetulla neuvoston direktiivillä (92/108/ETY). Mainitut direktiivit on saatettu Suomessa voimaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetulla valmisteverotuslailla (1469/94). Mineraaliöljyjen valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta 19 päivänä lokakuuta 1992 annettu neuvoston direktiivi (92/81/ETY), jäljempänä rakennedirektiivi, sekä mineraaliöljyjen valmisteverojen määrien lähentämisestä 19 päivänä lokakuuta 1992 annettu neuvoston direktiivi (92/82/ETY), jäljempänä verodirektiivi, on saatettu voimaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetulla lailla (1472/94).

Valmisteverotuslain mukaan valmisteveron alaiset tuotteet liikkuvat yleensä väliaikaisessa verottomuusjärjestelmässä verottomina tullihallituksen hyväksymien valtuutettujen varastonpitäjien verottomien varastojen välillä tai verottoman varaston ja rekisteröidyn tai rekisteröimättömän elinkeinonharjoittajan välillä. Verottomuuden valvontaa varten kutakin verottomana liikkuvaa tavaraerää tulee seurata lähettäjän laatima hallinnollinen tai

kaupallinen saateasiakirja, jonka muoto ja sisältö on määritelty väliaikaisessa valmisteverottomuusjärjestelmässä liikkuvien valmisteveron alaisten tuotteiden hallinnollisesta asiakirjasta annetuissa komission asetuksissa (ETY) N:o 2719/92 ja 2225/93. Kulutukseen jo luovutettujen tuotteiden osalta saateasiakirjana käytetään yksinkertaistettua saateasiakirjaa siten kuin lähtöjäsenvaltiossa kulutukseen luovutettujen yhteisön sisällä liikkuvien valmisteveron alaisten tuotteiden yksinkertaistetusta saateasiakirjasta annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 3649/92 säädetään. Jäsenvaltioiden välistä tiedonvaihtoa palvelee disketeillä hoidettava valmisteverotietojen vaihtojärjestelmä (System for the Exchange of Excise Data, SEED). Verottomien siirtojen aiheuttamien riskien kattamiseksi järjestelmään on liitetty myös vakuusmenettelyt.

Neuvoston direktiivi 94/74/EY

Yhtenäinen valmisteverotusjärjestelmä kattaa kaikkien jäsenvaltioiden valmisteverotuksen. Kunkin jäsenvaltion on tullut saattaa yhteiset menettelytapoja koskevat säännökset kansalliseen lainsäädäntöönsä. Kuitenkin jäsenvaltioilla on edelleen eräissä tapauksissa mahdollisuus valita menettelytapansa. Lisäksi verotuksessa on tilanteita, joiden osalta mitään Euroopan yhteisöjen lainsäädäntöä ei ole olemassa. Jäsenvaltioiden erilaiset menettelytavat ovat johtaneet käytännön ongelmiin. Muutoksia tehtäessä on otettu huomioon paitsi jäsenvaltioiden viranomaisten niin myös teollisuuden ja tuotteita käyttävien tahojen kokemukset tavaran vapaasta liikkuvuudesta. Tämän vuoksi 22 päivänä joulukuuta 1994 annetulla neuvoston direktiivillä (94/74/EY), jäljempänä yksinkertaistamisdirektiivi, on muutettu järjestelmädirektiiviä ja samalla myös mineraaliöljyjä koskevaa rakennedirektiiviä sekä verodirektiiviä. Jäsenvaltioiden tulee saattaa yksinkertaistamisdirektiivin säännökset voimaan kansallisessa lainsäädännössään viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 1995.

2. Keskeiset ehdotukset

2.1. Yksinkertaistamisdirektiivin vaikutukset valmisteverotuslakiin

Yksinkertaistamisdirektiivillä on tarkoitus yksinkertaistaa jo olemassa olevia menettelyjä, nopeuttaa asioiden kulkua, luoda yhteisiä menettelytapasäännöksiä alueille, joilla niitä ei vielä ole, sekä erityisesti helpottaa verovalvontaa. Muun muassa saateasiakirjan käyttöä koskevia säännöksiä on yksinkertaistettu siten, ettei samaa lähetystä varten eräissä tapauksissa tarvita useita asiakirjoja ja että yksinkertaistetun saateasiakirjan käyttöä laajennetaan. Vastaavat säännökset ehdotetaan otettaviksi valmisteverotuslakiin.

Osa yksinkertaistamisdirektiivillä järjestelmädirektiiviin tehdyistä muutoksista voidaan Suomessa saattaa voimaan asetuksella. Saateasiakirjan kuittausta koskevat säännökset ovat kuitenkin valmisteverotuslaissa, eikä laissa ole valtuutusta säätää asetuksella asiaa koskevista yksinkertaistamismenettelyistä. Tämän vuoksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi asianomainen valtuutussäännös. Kaikkia direktiivin antamia mahdollisuuksia menettelyjen yksinkertaistamiseksi ei kuitenkaan ehdoteta otettavaksi käyttöön. Tällainen on muun muassa säännös siitä, että polttoaineiden merikuljetuksissa vastaanottajaa ei tarvitse ilmoittaa saateasiakirjassa.

Valmisteverotusjärjestelmässä ei ole muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta viittauksia tai kytkentöjä tullilainsäädäntöön. Kuitenkin on tarkoituksenmukaista, että tuotaessa tuotteita yhteisön ulkopuolelta tuotteet ovat väliaikaisesti valmisteverottomia niin kauan, kun ne ovat tullittomia tullikoodeksista annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2913/92, jäljempänä tullikoodeksi, tarkoitetussa tullisuspensiomenettelyssä tai vapaa-alueella tai vapaavarastossa. Valmisteverotuslakiin ehdotetaan tehtäväksi direktiivin vaatima muutos. Samalla veron määräämisen ajankohtaa ehdotetaan selvennettäväksi. Niin ikään viennin verottomuus ehdotetaan kytkettäväksi vastaavaan tullikoodeksissa tarkoitettuun vientimenettelyyn. Tällöin tuotteen tullittomuus ja verottomuus toteutettaisiin samanaikaisesti, mikä yksinkertaistaisi menettelyjä.

Jäsenvaltioiden välisessä liikenteessä todetun hävikin osalta ehdotetaan selkiinnytettäväksi säännöksiä yksinkertaistamisdirektiivin mukaisesti. Tarkoitus on helpottaa verovalvontaa tapauksissa, joissa hävikki on todettu Suomessa.

Yksinkertaistamisdirektiivin mukaisesti ehdotetaan lisäksi säädettäväksi verottomiksi ammattimaisessa liikenteessä olevan, toisesta

jäsenvaltiosta saapuvan moottoriajoneuvon tavanomaisessa polttoainesäiliössä oleva polttoaine. Direktiivillä on toteutettu tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatetta, ja sillä pyritään estämään se, että jokin jäsenvaltio kantaisi sanotusta polttoaineesta toistamiseen veron. Esityksessä ei kuitenkaan ehdoteta muutettavaksi Suomessa jo noudatettua käytäntöä.

2.2. Yksinkertaistamisdirektiivin vaikutukset nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettuun lakiin

Useat jäsenvaltiot ovat vapauttaneet raudan valmistuksessa käytettävän polttoaineen verosta samoin kuin valmistuspaikalle palautetun, pilaantuneen polttoaineen verosta, vaikka se ei rakennedirektiivin mukaan ole ollut mahdollista. Tuotteiden siirtämisessä jäsenvaltioiden välillä on niin ikään havaittu erilaista käytäntöä, joka on vaikeuttanut kaupankäyntiä. Yhdenmukaisen käytännön saavuttamiseksi ja sisämarkkinoiden asianmukaisen toimivuuden varmistamiseksi yksinkertaistamisdirektiivillä on mineraaliöljyjen verottomuutta laajennettu sekä määritelty tarkistettujen CN-nimikkeiden mukaisesti mineraaliöljyt sekä se, milloin mineraaliöljyjen osalta on noudatettava direktiivissä tarkoitettua valvontamenettelyä.

Koska edellä mainituissa tapauksissa rakennedirektiivin säännökset olivat aikaisemmin tulkinnanvaraiset ja jäsenvaltiot sovelsivat epäyhtenäistä käytäntöä, saatettiin muutokset Suomessa voimaan direktiivin mukaisina jo vuodenvaihteessa voimaan tulleella nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetulla lailla. Laista puuttuu kuitenkin direktiivin säännös, joka mahdollistaisi sen, että saateasiakirjaa ei tarvitse käyttää sellaisten mineraaliöljyjen siirroissa, jotka eivät ole lainkaan harmonoidun valmisteveron alaisia, jos tavaran lähtö- ja määräjäsenvaltio ovat asiasta yhtä mieltä. Tämän mahdollistava säännös ehdotetaan lisättäväksi lakiin. Lisäksi yksinkertaistamisdirektiivillä on muutettu verodirektiiviä siten, että veronalaisten tuotteiden nimikkeet on tarkistettu, mikä myös on otettu huomioon nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa.

2.3. Valmisteverotusta koskevassa lainsäädännössä havaitut epäkohdat ja muutosehdotukset

Suomen Euroopan unioniin liittymistä koskevan asiakirjan, jäljempänä liittymisasiakirja, liitteen XV (IX verotus, 3 kohta) mukaan Suomi saa asettaa määrällisiä rajoituksia muista EU:n jäsenvaltioista tuotaville tupakkatuotteiden ja alkoholijuomien verottomille matkustajatuomisille. Määrät on lueteltu valmisteverotuslain 18 §:ssä. Toisesta jäsenvaltiosta Suomeen yhteisön alueella tapahtuvalla lento- tai laivamatkalla matkustava henkilö saa verotta tuoda maahan verottomien tavaroiden myymälästä hankittuja tuotteita laissa mainitut määrät, joiden puolestaan tulee sisältyä edellä mainittuihin enimmäismääriin. Ylimenevistä verottomien tavaroiden määristä on maksettava asianomaiset verot. Edellä tarkoitettujen verottomien tavaroiden tuonnin tarkastamiseen Suomi ei ole kuitenkaan saanut lupaa. Euroopan yhteisöjen lainsäädännön mukaan valvonnan pitäisikin tapahtua niin sanottuna myyjäkontrollina, toisin sanoen verottomien tavaroiden myymälästä matkustajalle ei saa myydä tuotteita säädettyä määrää enempää. Säännös, jonka mukaan lain 18 §:ssä lueteltuihin määriin saavat sisältyä vain kerralla hankitut verottomat tuotteet, ei ole siten Euroopan yhteisöjen lainsäädännön mukainen. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi niin, että lain 18 §:ssä mainittuihin määriin voi sisältyä enemmänkin kuin yhdellä kertaa hankitut verottomat tavarat, mikäli ne muutoin voivat sisältyä sanottuihin määriin. Säännös vastaisi myös tällöin voimassa olevaa arvonlisäverolakia (1486/94).

Veronkorotusta koskevat säännökset ehdotetaan yhdenmukaistettaviksi tullia koskevien säännösten kanssa tapauksissa, joissa yksityishenkilö tuo maahan verotta enemmän kuin mihin hänellä on edellä olevan mukaan oikeus, eikä hän ole tehnyt siitä tullille asianmukaista ilmoitusta.

Yksityishenkilöiden osalta ongelmana vuoden 1995 vaihteen jälkeen on myös pidetty sitä, että ajoneuvojen polttoainesäiliöissä ja ylimääräisissä muissa säiliöissä tai astioissa on tuotu Ruotsista ostettua, siellä värjättyä polttoainetta, joka on lievemmin verotettua

ja siten halvempaa kuin dieselöljy Suomessa. Järjestelmädirektiivin mukaan jäsenvaltiot voivat kantaa valmisteveron kulutusmaassa toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutetuista mineraaliöljyistä, jos yksityishenkilö kuljettaa tai hänen lukuunsa kuljetetaan näitä tuotteita poikkeuksellisella kuljetustavalla. Koska asia on aiheuttanut rajoilla ongelmia, ehdotetaan, että direktiivin mukainen säännös otettaisiin valmisteverotuslakiin tarkoituksenmukaisuussyistä. Näin tuodun polttoaineen käyttö saattaisi lisäksi johtaa moottoriajoneuvoverosta annetun lain 14 §:n (486/81) mukaisen lisäveron suorittamiseen, jollei polttoaineesta ole suoritettu asianmukaista valmisteveroa. Asia on kuitenkin tulkinnanvarainen.

Sen jälkeen kun Suomi on liittynyt EU:iin, on havaittu, että valmisteveron alaisia tuotteita on tuotu Suomeen ilman, että tuotteet olisivat olleet verottomuusjärjestelmässä tai että ne olisivat tulleet kaukomyyntiä koskevien säännösten mukaisesti. Tämän vuoksi verovelvollisuutta ehdotetaan laajennettavaksi siten, ettei verovelvollisuutta olisi mahdollista kiertää.

Vastaavasti polttoaineiden luovuttajan verovelvollisuutta ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että luovuttaja on verovelvollinen silloin, kun kysymys on varsinaista polttoainetta korvaavasta polttoaineesta.

Laissa ei myöskään ole säännöksiä siitä, kuka vastaa Suomessa hävinneen tavaran veroista silloin, kun tavara tulee yhteisön ulkopuolelta ja on täällä tullivalvonnassa eikä vastaanottaja ole valtuutettu varastonpitäjä. Verovelvolliseksi ehdotetaan tällöin säädettäväksi se, joka tullikoodeksin mukaan vastaa tullin suorittamisesta.

Liittymisasiakirjan liitteen XV (IX verotus, 5 kohta f alakohta) mukaan Suomi saa edelleen vapauttaa yksityisiin huvialuksiin käytettävät mineraaliöljyt. Rakennedirektiivin mukaan muuhun ilmailuun kuin huvi-ilmailuun käytettävät mineraaliöljyt on lisäksi vapautettava valmisteverosta. Tarkoituksenmukaisuussyistä ja hallinnollisista syistä lentopolttoaineet on suljettu pois nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain alaisuudesta. Koska kuitenkin on mahdollista, että lentopolttoaineita käytetään myös muussa tarkoituksessa, esimerkiksi lämmittämisessä, ehdotetaan, että lentopolttoaineet olisivat lain soveltamisalan ulkopuolella vain silloin, kun niitä käytetään lentotarkoituksiin.

Lisäksi valmisteverotuslakiin sekä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä muita teknisiä tarkennuksia ja vähäisiä muutoksia.

3. Esityksen vaikutukset

Esitys on luonteeltaan täysin tekninen, eikä sillä ole siten taloudellisia vaikutuksia. Sillä ei ole myöskään henkilöstövaikutuksia.

4. Asian valmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä virkatyönä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Valmisteverotuslaki

3 §. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yhteisön ulkopuolelta tuotavien tuotteiden väliaikainen valmisteverottomuus koskisi sellaisia tuotteita, jotka ovat myös tullin suorittamisen suhteen suspensiomenettelyssä taikka jotka ovat vapaa-alueella tai vapaavarastossa. Muutos perustuu järjestelmädirektiivin 5 artiklan 2 kohdan ensimmäiseen alakohtaan, sellaisena kuin se on muutettuna yksinkertaistamisdirektiivillä.

9 §. Pykälässä säädetään velvollisuudesta antaa tulliviranomaiselle vakuus verojen suorittamisesta. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös valtuutetun varastonpitäjän velvollisuudesta asettaa vakuus verottomina siirrettävistä tuotteista myös silloin, kun on kysymys vientiin menevistä tuotteista. Tämä vastaa vakuusmenettelyssä jo sovellettua käytäntöä.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi sovelletun käytännön mukaiseksi siten,

että ennakkoilmoitus ja -vakuus Suomeen lähetettävistä tuotteista olisi asetettava vain toisesta jäsenvaltiosta lähetettävistä tuotteista. Koska 4 §:n nojalla yhteisön ulkopuolelta saapuvia tuotteita ei voida luovuttaa rekisteröimättömälle elinkeinonharjoittajalle ennen kuin tuotteista kannettava valmistevero on suoritettu, ilmoituksen ja vakuuden vaatiminen näistä tuotteista kannettavien verojen suorittamiseksi ei ole tarpeellista.

10 §. Verovelvollisuutta koskevan pykälän 5 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, joka mahdollistaisi valmisteveron alaisten tuotteiden verottamisen silloin, kun vastikkeellisena hankittuja valmisteveron alaisia tuotteita vastaanotetaan toisesta jäsenvaltiosta, mutta lähetykseen ei voida soveltaa muita verovelvollisuussäännöksiä. Säännös koskisi lähinnä yksityishenkilöä niissä tapauksissa, joissa lähetykseen ei voida soveltaa 7 §:n 7 kohdassa tarkoitettua kaukomyyntiä koskevia säännöksiä esimerkiksi sen vuoksi, että tuotteiden kuljetuksen toisesta jäsenvaltiosta Suomeen järjestää tuotteiden ostaja tai joku muu ostajan lukuun. Säännöksellä estettäisiin kaukomyyntiä koskevien säännösten kiertäminen.

11 §. Järjestelmädirektiivin 13 artiklan ja 15 artiklan 3 kohdan nojalla jäsenvaltioiden välillä väliaikaisesti valmisteverottomina siirrettävistä tuotteista vastaa lähettävä valtuutettu varastonpitäjä, jonka on asetettava tuotteiden siirtämistä koskeva vakuus. Vakuuden asettaja vapautuu vastuustaan silloin, kun tuotteiden osoitetaan saapuneen saateasiakirjaan merkitylle vastaanottajalle. Lisäksi lähettävä valtuutettu varastonpitäjä vapautuu vastuusta sellaisen tuotteiden siirtämisen aikana tapahtuneen hävikin osalta, joka johtuu ylivoimaisista esteistä tai odottamattomista tapahtumista taikka tuotteiden perusominaisuuksista. Tuotteen muusta hävikistä on sen sijaan suoritettava asianomaiset valmisteverot, jotka järjestelmädirektiivin 14 artiklan 3 kohdan nojalla on suoritettava sille jäsenvaltiolle sen ajankohdan mukaan, jona hävikki on tapahtunut taikka todettu. Hävikistä suoritettavasta verosta vastaa edellä tarkoitettu vakuuden asettaja.

Yksinkertaistamisdirektiivillä on järjestelmädirektiivin 14 artiklaan lisätty uusi 4 kohta, jossa säädetään veronalaisen hävikin vahvistamisessa sovellettavasta menettelystä. Sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten, jossa hävikki on todettu, on merkittävä saateasiakirjan palautuskappaleeseen todetun hävikin määrä. Säännös tulee sovellettavaksi riippumatta siitä, missä tuotteen hävikki on tosiasiallisesti tapahtunut. Määräjäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on vahvistettava saateasiakirjan palautuskappaleeseen se, miltä osin hävikki on verotettava, ja perusteet hävikin verottamista varten. Mikäli tuotteiden hävikki on todettu muualla kuin määräjäsenvaltiossa, määräjäsenvaltion viranomaisten on toimitettava jäljennös palautuskappaleesta sen jäsenvaltion viranomaisille, joka hävikin on todennut.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan, että valmisteverotuslain 11 §:n 1 momenttiin lisättäisiin uusi 3 kohta, jonka nojalla Suomessa todettu hävikki verotettaisiin Suomessa. Säännös tulisi sovellettavaksi siitä riippumatta, missä hävikki tosiasiassa on tapahtunut. Hävikistä suoritettavasta verosta vastaisi pykälän 2 momentin nojalla se, joka on asettanut tuotteiden siirtämistä koskevan vakuuden. Käytännössä sillä tarkoitettaisiin sitä valtuutettua varastonpitäjää, joka tuotteet on lähettänyt väliaikaisesti valmisteverottomina. Lainkohdan mukainen verovelvollisuus syntyisi kuitenkin vain sillä edellytyksellä, että määräjäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on saateasiakirjan palautuskappaleeseen vahvistanut verotettavat määrät. Siitä ajankohdasta, jonka mukaan hävikin vero määrätään, ehdotetaan otettavaksi erillinen säännös 13 §:n 4 momenttiin.

Direktiivin mukaisesta, verotettavan hävikin merkitsemiseen liittyvästä menettelystä säädettäisiin asetuksella. Artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen olisi tulliviranomainen, jolle verotus ja sen valvonta muutoinkin kuuluu. Valtuutetun varastonpitäjän taikka elinkeinonharjoittajan, joka vastaanottaa väliaikaisesti valmisteverottomia tuotteita, olisi toimitettava saateasiakirjan palautuskappale tulliviranomaisille hävikin vahvistamista varten, jos vastaanotettavien tuotteiden määrä ei vastaa lähetettyjä määriä ja jos kysymyksessä ei ole 16 §:n 5 kohdassa tarkoitettu veroton hävikki.

Käytännössä esille tulleiden ongelmien vuoksi 11 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jolla pykälän soveltamisalaa laajennettaisiin koskemaan yhteisön ulkopuolelta tuotavia tuotteita. Säännös koskisi esimerkiksi tapauksia, joissa yhteisön ulkopuolelta tuotavat tuotteet ovat kadonneet tai ne on varastettu Suomen alueella tapahtuvan

kuljetuksen aikana.

13 §. Väliaikaisessa valmisteverottomuusjärjestelmässä olevien tuotteiden valmistevero määräytyy sen ajankohdan mukaan, jona tuotteeseen lakataan soveltamasta väliaikaisen valmisteverottomuuden järjestelmää. Yhteisön ulkopuolelta tuotavat tuotteet ovat väliaikaisen valmisteverottomuuden piirissä ehdotetussa 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa. Väliaikaisen valmisteverottomuuden järjestelmää ei sen sijaan voida soveltaa tuontituotteisiin, jotka suoraan asetetaan vapaaseen liikkeeseen luovuttamista koskevaan tullimenettelyyn, paitsi siinä tapauksessa, että tuotteet tullin valvonnassa siirretään verottomaan varastoon. Selvyyden vuoksi 13 §:n 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka nojalla tuotteet olisi verotettava sen ajankohdan mukaan, jona vapaaseen liikkeeseen luovuttaminen on tapahtunut.

Käytännössä Suomeen voidaan lisäksi tuoda valmisteveron alaisia tuotteita sellaiselta yhteisön veroalueeseen kuulumattomalta alueelta, joka kuitenkin kuuluu yhteisön tullialueeseen (Kanariansaaret). Yhteisötavarana tällainen tuote ei voi olla 3 §:n 2 momentissa tarkoitetussa tullisuspensiomenettelyssä eikä siihen myöskään voida soveltaa vapaaseen liikkeeseen luovuttamista koskevaa tullimenettelyä. Koska tällaiset tuotteet on yhteisösäännösten nojalla siirrettävä Suomeen yhteisön sisäisessä passitusmenettelyssä, 13 §:n 2 momentissa ehdotetaan lisäksi säädettäväksi, että näiden tuotteiden verokynnyksenä olisi se ajankohta, jona sanottu menettely Suomessa päätetään.

Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin säännös 11 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla verotettavan hävikin veron määräämisen ajankohdasta.

16 §. Pykälä sisältää yhdenmukaistettua valmisteverojärjestelmää koskevat verottomuussäännökset.

Pykälän 4 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi. Viennin verottomuus tulisi yhdenmukaiseksi tullia koskevien menettelyjen kanssa siten, että verottomia olisivat tuotteet, jotka on asetettu vientimenettelyyn. Tällä tarkoitettaisiin ajankohtaa, jona tulliviranomainen on tullia koskevien säännösten mukaisesti hyväksynyt tavaran vientiä koskevan tulli-ilmoituksen vastaanotetuksi. Siinä tapauksessa, että vientimenettelyyn asetettuja tuotteita ei toimiteta yhteisön ulkopuolelle, niistä olisi suoritettava valmistevero sen mukaan kuin 71 §:ssä säädetään.

Tullia koskevien säännösten nojalla tullivarastossa voidaan fyysisesti säilyttää muutakin tavaraa kuin tullivarastointimenettelyyn asetettua tavaraa. Tämän vuoksi pykälän 4 kohtaa ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että tullivarastojen osalta verottomuuden edellytyksenä olisi tavaran asettaminen tullivarastointimenettelyyn. Niin ikään vapaa-alueelle ja vapaavarastoon voidaan siirtää yhteisötavaraa, minkä vuoksi lainkohdasta poistettaisiin verottomuus, joka seuraa yksinomaan sillä perusteella, että tuotteet fyysisesti siirretään vapaa-alueelle. Vapaa-alueella tai vapaavarastossa olevat tai sieltä vientiin siirrettävät tuotteet olisivat verottomia siitä ajankohdasta, kun ne on asetettu vientimenettelyyn.

Pykälän 6 kohdassa säädettäisiin ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevilla vesi- ja ilma-aluksilla matkustajille myytäviksi tarkoitettujen tuotteiden ja aluksilla kulutettaviksi tarkoitettujen tuotteiden sekä alusten poltto- ja voiteluaineiden verottomuudesta. Säännös koskisi sekä kahden jäsenvaltion välistä että jäsenvaltion ja yhteisön ulkopuolisen maan välistä liikennettä. Aluksilla tapahtuvan myynnin verottomuuden ehdoista ja myyntiä koskevista rajoituksista säädettäisiin tarkemmin 20 §:ssä.

Pykälän 6 kohdassa tarkoitettu verottomuus koskisi sekä alusten mukanaan tuomia että aluksille Suomen tullialueella sanottua tarkoitusta varten toimitettavia tuotteita. Suomessa oleville aluksille tavaraa voitaisiin nykyisen käytännön mukaisesti toimittaa Suomen lisäksi suoraan toisesta jäsenvaltiosta taikka yhteisön ulkopuolelta. Tarkempia säännöksiä verottomuuden ehdoista antaisi tullihallitus. Tuotteiden veroton myynti ja kulutus olisi sallittua aluksen ollessa vielä Suomen tullialueella kuten nykyisinkin.

Pykälän 10 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi säännös yhteisön ulkopuolelta tulevien yksityisten vesialusten polttoaineiden verottomuudesta. Polttoaine olisi verotonta vastaavilla edellytyksillä kuin kyseisten polttoaineiden tullittomuus. Ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevien vesialusten polttoaineiden verottomuudesta säädettäisiin 6 kohdassa.

Yhdestä jäsenvaltiosta verollisena hankittu valmisteveron alainen tuote, joka siirretään toiseen jäsenvaltioon muuta kuin yksityistä

käyttöä varten, on verotettava uudelleen siinä jäsenvaltiossa, jossa se kulutetaan. Velvollisuudesta suorittaa vero säädetään 10 §:n 4 momentissa. Rakennedirektiiviin on yksinkertaistamisdirektiivillä lisätty uusi 8 a artikla. Sen mukaan yhdessä jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettua polttoainetta, joka käytetään kaupallisessa liikenteessä olevassa ajoneuvossa, ei saa verottaa toisissa jäsenvaltioissa. Säännöksen avulla pyritään turvaamaan ajoneuvojen vapaa liikkuminen jäsenvaltiosta toiseen. Tosin kaikki jäsenvaltiot eivät aikaisemminkaan ole käytännössä verottaneet sanotunlaisten ajoneuvojen polttoaineita.

Mainitun artiklan mukainen verottomuus koskee polttoainetta, joka on ajoneuvon tavanomaisessa polttoainesäiliössä ja tarkoitettu kuljetuksen aikana käytettäväksi ajoneuvon omana moottoripolttoaineena taikka ajoneuvossa olevan jäähdytysjärjestelmän tai muun vastaavan järjestelmän polttoaineena, sekä polttoainetta, joka on ajoneuvoon liittyvään järjestelmään kuuluvassa polttoainesäiliössä ja tarkoitettu käytettäväksi kuljetuksen aikana sanotussa järjestelmässä.

Verottomuutta koskeva säännös ehdotetaan lisättäväksi pykälän 11 kohdaksi. Direktiivissä tavanomaisella polttoainesäiliöllä tarkoitetaan säiliötä, jonka valmistaja on pysyvästi asentanut samantyyppisiin ajoneuvoihin ja jonka kiinteä asentaminen mahdollistaa polttoaineen käyttämisen suoraan joko moottoripolttoaineena taikka jäähdytysjärjestelmän taikka muun järjestelmän ylläpitämiseksi. Kaasutankit, jotka on asennettu siten, että kaasun käyttäminen suoraan polttoaineena taikka edellä tarkoitetuissa järjestelmissä on mahdollista, katsotaan myös tavanomaisiksi polttoainesäiliöiksi. Tavanomaisella polttoainesäiliöllä tarkoitetaan lisäksi säiliötä, jonka valmistaja on kiinteästi asentanut samantyyppisiin erityisperävaunuihin ja joiden pysyvä asentaminen mahdollistaa polttoaineen käyttämisen suoraan erityisperävaunussa olevassa jäähdytysjärjestelmässä tai muussa vastaavassa järjestelmässä. Erityisperävaunulla tarkoitetaan mitä tahansa perävaunua, johon on asennettu erityisesti jäähdytys-, hapetus- tai lämmitysjärjestelmää taikka muuta järjestelmää varten suunniteltu laitteisto. Ehdotetun säännöksen soveltamisala vastaa mainituilta osin direktiivin määritelmiä.

18 §. Pykälän verotonta tuontioikeutta rajoittavassa säännöksessä yksityishenkilöllä tarkoitetaan varsinaisten matkustajien lisäksi esimerkiksi henkilöä, joka muuttaa Suomeen toisesta jäsenvaltiosta. Pykälän edellä olevaa väliotsikkoa ehdotetaan tarkennettavaksi tämän mukaiseksi.

Koska kokonaan verottomien tavaroiden myyntiä jäsenvaltioiden välisessä liikenteessä koskeva järjestelmädirektiivin 28 artikla ei sinänsä estä matkustajia hankkimasta verottomia tuotteita esimerkiksi kahdella eri matkalla enemmän kuin Suomeen verotta saa tuoda, pykälän 1 momentista poistettaisiin selvyyden vuoksi maininta verollisesti hankituista tuotteista. Pykälässä tarkoitetut enimmäismäärät voivat siten kokonaan koostua verottomasti hankituista tuotteista.

Vaikka Euroopan yhteisöjen lainsäädännön mukaan yksityishenkilöiden omaa käyttöään varten hankkimat tuotteet on verotettava siinä jäsenvaltiossa, jossa ne hankitaan, järjestelmädirektiivin 9 artiklan 3 kohdan nojalla jäsenvaltioilla on oikeus säätää vero kannettavaksi siinä jäsenvaltiossa, jossa polttoaine kulutetaan, mikäli yksityishenkilö tai joku tämän puolesta kuljettaa yhdessä jäsenvaltiossa jo verotettua polttoainetta epätavallisilla kuljetusmenetelmillä toisessa jäsenvaltiossa kulutettavaksi. Epätavallisilla kuljetusmenetelmillä tarkoitetaan direktiivin mukaan moottoripolttoaineiden kuljetusta muutoin kuin ajoneuvojen polttoainesäiliöissä tai varasäiliöissä sekä nestemäisten lämmityspolttoaineiden kuljetusta muutoin kuin ammattimaisten elinkeinonharjoittajien puolesta käytettävissä säiliöautoissa.

Käytännössä esiintyneiden ongelmien vuoksi pykälään ehdotetaan otettavaksi direktiivin mukaisesti säännös, joka eräissä tapauksissa mahdollistaisi yksityiseen käyttöön tuotavien toisesta jäsenvaltiosta hankittujen polttoaineiden verottamisen Suomessa.

20 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin ehdoista, joiden täyttyessä valmisteveron alaisia tuotteita voitaisiin verottomasti myydä ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevissa vesi- ja ilma-aluksissa sekä satamissa ja lentokentillä sijaitsevissa niin sanotuissa verottomien tavaroiden myymälöissä. Samalla muutoksella täsmennettäisiin sitä, että verottomien tavaroiden osalta kysymys on nimenomaisesti myyjän oikeudesta myydä verottomia tuotteita ja siten myös myyjän velvollisuudesta olla myymättä tuotteita vastoin verot-

tomuuden ehtoja ("vendor control"). Koska kysymys ei ole verottomasta tuontioikeudesta, pykälän edelle ehdotetaan otettavaksi oma väliotsikko.

Jäsenvaltioiden välisen liikenteen osalta ehdotettu pykälä perustuu järjestelmädirektiivin 28 artiklaan, joka on voimassa vuoden 1999 kesäkuun loppuun. Artiklan nojalla jäsenvaltiot voivat vapauttaa verosta verottomien tavaroiden myymälöissä luovutetut tuotteet, jotka toiseen jäsenvaltioon yhteisön sisäisellä lennolla tai merimatkalla matkustava henkilö kuljettaa mukanaan henkilökohtaisissa matkatavaroissaan. Verottomien tavaroiden myymälöissä myytävien tuotteiden verottomuuteen rinnastetaan tuotteiden luovutus ilma- tai vesialuksessa yhteisön sisäisen matkustajakuljetuksen aikana. Veroton myynti on sallittua vain sellaiselle matkustajalle, jolla on ilma- tai vesiteitse tapahtuvaa kuljetusta varten kuljetusasiakirja, jossa välittömäksi määräpaikaksi mainitaan toisessa jäsenvaltiossa sijaitseva lentokenttä tai satama. Sisäisellä lennolla tai merimatkalla tarkoitetaan kuljetusta, jossa lähtö- ja määräpaikka sijaitsevat eri jäsenvaltioissa. Tupakkatuotteiden ja alkoholijuomien osalta luovutusten verottomuutta on lisäksi määrällisesti rajoitettu. Rajoitus koskee sekä aluksilla että verottomien tavaroiden myymälöissä tapahtuvaa verotonta myyntiä.

24 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että se koskisi matkustajien lisäksi muitakin yksityishenkilöitä niissä tapauksissa, joissa yksityishenkilöiden mukanaan tuomista tuotteista on suoritettava valmistevero.

32 §. Pykälän 1 momentin 4 kohtaan ehdotetaan otettavaksi tullilain (1466/94) 31 §:n 1 momentin 4 kohtaa vastaava säännös, joka selkiinnyttäisi matkustajille ja muille maahan saapuville yksityishenkilöille määrättävän veronkorotuksen määrän niissä tapauksissa, joissa maahan on yritetty tuoda valmisteveron alaisia tuotteita enemmän kuin verotta on sallittua. Mikäli tapausta käsiteltäisiin tullilain 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettuna tullirikoksena, kuten veropetoksena, veronkorotusta ei määrättäisi.

33 §. Mahdollisuus käyttää virhemaksua seuraamuksena ehdotetaan laajennettavaksi kaikkiin tapauksiin, joissa valmisteverolaeissa tai niiden nojalla annetuissa asetuksissa säädettyä velvollisuutta on rikottu. Koska useista, erityisesti valmisteveron alaisten tuotteiden siirtämiseen liittyvistä menettelyistä säädetään asetuksella, mahdollisuus määrätä virhemaksu olisi tarpeellista ulottaa myös sellaisiin tapauksiin, joissa asetuksessa säädettyä velvollisuutta on rikottu.

54 §. Yksinkertaistamisdirektiivillä on järjestelmädirektiivin eräitä tuotteiden siirtämiseen liittyviä valvontasäännöksiä pyritty yksinkertaistamaan. Direktiivissä on säännöksiä valtuutetun varastonpitäjän oikeudesta muuttaa kuljetuksen aikana eräitä saateasiakirjan kohtia taikka jättää kohtia eräin edellytyksin kokonaan täyttämättä kuljetuksen alkaessa. Lisäksi direktiivissä säädetään vastaanottajan mahdollisuudesta suorittaa saateasiakirjan kuittaus yhteenvetona taikka automaattisen tietojenkäsittelyn avulla, milloin on kysymyksessä valmisteveron alaisten tuotteiden säännönmukainen kauppa toisessa jäsenvaltiossa olevan myyjän kanssa. Mineraaliöljyjen valvontasäännöksistä voidaan niin ikään myöntää helpotuksia. Toisaalta lähtöjäsenvaltion niin määrätessä vastaanottaja voidaan säännönmukaisen kuittausmenettelyn lisäksi velvoittaa valvonnan tehostamiseksi muunlaiseen, esimerkiksi telefaksilla tehtävään kuittaamiseen.

Direktiivissä tarkoitetuista yksityiskohtaisista menettelyistä ei ole tarkoituksenmukaista säätää laissa. Saateasiakirjaan liittyvistä, sen yksinkertaistamista koskevista menettelyistä voidaan 51 §:n 6 momentin nojalla säätää asetuksella. Jotta saateasiakirjan kuittaamiseen liittyvistä vastaavanlaisista menettelyistä voitaisiin säätää asetuksella, 54 §:n 5 momentiksi ehdotetaan lisättäväksi sen mahdollistava valtuutussäännös.

54 a §. Järjestelmädirektiivin 7 artiklan 4 kohdan nojalla yhdessä jäsenvaltiossa kulutukseen luovutetut (verotetut) tuotteet, jotka siirretään toiseen jäsenvaltioon luovutettaviksi itsenäistä taloudellista toimintaa harjoittavan tai julkisoikeudellisen laitoksen tarpeisiin, on varustettava yksinkertaistetulla saateasiakirjalla. Tätä koskevat säännökset sisältyvät 51 §:n 4 momenttiin ja 54 §:n 2 momenttiin.

Yksinkertaistamisdirektiivillä on järjestelmädirektiivin 7 artiklaan lisätty uusi 7 ja 8 kohta, joiden nojalla yksinkertaistettua saateasiakirjaa on käytettävä myös siinä tapauksessa, että jo verotettuja tuotteita siirretään jäsenvaltion sisällä, jos tuotteiden kuljetus tapahtuu toisen jäsenvaltion alueen kautta. Tällaiset tuotteet on kuljetettava asianmukaista reittiä pitkin. Tuotteiden lähettäjän on

ilmoitettava siirrosta lähtöpaikan viranomaisille ennen tuotteiden lähettämistä. Vastaanottajan on puolestaan vahvistettava määräpaikan viranomaisille se, että tuotteet on vastaanotettu. Direktiivin 7 artiklan uuden 9 kohdan nojalla jäsenvaltiot voivat kahdenkeskisesti sopia 7 ja 8 kohdassa säädetyn menettelyn yksinkertaistamisesta silloin, kun tuotteita siirretään usein ja säännönmukaisella tavalla toisen jäsenvaltion alueen kautta.

Yksinkertaistamisdirektiivin mukaisesti lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 54 a §, jossa säädettäisiin yksinkertaistetun saateasiakirjan käytöstä silloin, kun Suomessa jo verotettuja tuotteita siirretään Suomessa kahden paikkakunnan välillä siten, että kuljetus tapahtuu toisen jäsenvaltion, lähinnä Ruotsin, alueen kautta. Menettelyyn liittyvistä yksityiskohdista ehdotetaan säädettäväksi asetuksella erikseen, minkä vuoksi lainkohtaan ehdotetaan otettavaksi tätä koskeva valtuutussäännös.

59 ja 71 §. Pykäliin tehtäisiin ne täsmennykset, jotka johtuvat 16 §:n 4 ja 6 kohtaan ehdotetuista muutoksista.

1.2. Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta

2 §. Ilma-aluksissa käytettävä lentobensiini ja lentopetroli ovat rakennedirektiivin 8 artiklan sekä liittymisasiakirjan nojalla polttoaineverotuksen ulkopuolella. Sen sijaan sellainen lentobensiini tai petroli, joka käytetään muutoin moottoripolttoaineena taikka lämmitystarkoituksiin, on verollista. Selvyyden vuoksi pykälän 2 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että verottomuus koskisi näitä polttoaineita vain lentotarkoituksiin käytettynä, mikä vastaisi jo sovellettua käytäntöä.

Valmisteverotuslain mukaista valvontajärjestelmää, esimerkiksi saateasiakirjan käyttöä, vaaditaan myös sellaisiin siirtoihin, joissa mineraaliöljy ei ole valmisteveron alaista. Jäsenvaltiot eivät hallinnollisista syistä aina näe aiheelliseksi käyttää tällaisissa kuljetuksissa saateasiakirjaa, joten lakiin ehdotetaan lisättäväksi tämän mahdollistava säännös. Saateasiakirja olisi kuitenkin pakollinen, mikäli kysymys on sellaisesta mineraaliöljystä, jolle on verodirektiivissä vahvistettu vähimmäisvero. Ehdotus vastaisi yksinkertaistamisdirektiivillä rakennedirektiiviin lisätyn 2 a artiklan 3 kohtaa.

3 ja 6 §. Lain 2 §:ään sisältyvien niin sanottujen korvaavuussäännösten nojalla moottoribensiininä, dieselöljynä sekä kevyenä tai raskaana polttoöljynä verotetaan eräitä muitakin tuotteita kuin sanottuja öljyjä, joita käytetään vastaaviin tarkoituksiin. Koska tällaisen korvaavan polttoaineen myyjä ei välttämättä ole valmisteverotuslaissa tarkoitettu verovelvollinen, 3 §:n 1 momentin 3 kohdaksi ehdotetaan otettavaksi erillinen verovelvollisuussäännös näitä tapauksia varten. Tällaisen verovelvollisen olisi 3 §:ään lisättäväksi ehdotetun 2 momentin nojalla suoritettava vero siten kuin valmisteverotuslaissa rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta säädetään eli kalenterikuukausittain. Vero määrättäisiin niistä tuotteista, jotka kalenterikuukauden aikana on luovutettu korvaavuusperiaatteen mukaiseen käyttötarkoitukseen. Asiasta säädettäisiin 6 §:n 1 momenttiin lisättäväksi ehdotetussa 4 kohdassa.

Rekisteröityä elinkeinonharjoittajaa koskevia valmisteverotuslain säännöksiä sovellettaisiin myös muihin 3 §:ssä tarkoitettuihin verovelvollisiin. Vero olisi tällöin suoritettava kultakin verokaudelta pidettävältä kalenterikuukaudelta niistä tuotteista, jotka 3 ja 6 §:n mukaan ovat verollisia.

2. Voimaantulo

Koska yksinkertaistamisdirektiivi on saatettava jäsenvaltioissa voimaan viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 1995, lait ehdotetaan tuleviksi voimaan tuona päivänä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäviksi seuraavat lakiehdotukset:

1. Laki
valmisteverotuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun valmisteverotuslain (1469/94) 3 §:n 2 momentti, 9 §:n 1 ja 3 momentti, 10 §:n 5 momentti, 11 §:n 1 momentti, 13 §:n 2 ja 4 momentti, 16 §:n 4, 6, 9 ja 10 kohta, 18 §:n edellä oleva väliotsikko, 18 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 3 momentti, 20 ja 24 §, 32 §:n 1 momentin 3 kohta, 33 §:n 1 momentti, 59 §:n 1 ja 3 momentti ja 71 §, sekä

lisätään 11 §:ään uusi 4 momentti, 16 §:n edelle uusi väliotsikko, 16 §:ään uusi 11 kohta, 20 §:n edelle uusi väliotsikko, 32 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta, 54 §:ään uusi 5 momentti ja lakiin uusi 54 a § seuraavasti:

3 §

— — — — — — — — — — — — — —

Väliaikaisesti valmisteverottomia ovat yhteisön ulkopuolelta tuotavat tuotteet, jotka on asetettu johonkin yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92, jäljempänä tullikoodeksi, 84 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun suspensiomenettelyyn tai jotka ovat vapaa-alueella tai vapaavarastossa.

9 §

Valtuutetun varastonpitäjän on asetettava tarvittaessa vakuus valmisteverojen suorittamisesta. Valtuutetun varastonpitäjän, joka lähettää valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisesti valmisteverottomina tai vietäviksi yhteisön ulkopuolelle, on asetettava vakuus, joka kattaa tuotteiden siirtämisestä aiheutuvat riskit.

— — — — — — — — — — — — — —

Rekisteröimättömän elinkeinonharjoittajan ja 10 §:n 4 momentissa tarkoitetun verovelvollisen on ennen tuotteiden lähettämistä toisesta jäsenvaltiosta Suomeen tehtävä 25 §:ssä tarkoitetulle piiritullikamarille ilmoitus lähetettävistä tuotteista ja asetettava vakuus tuotteista kannettavien valmisteverojen suorittamisesta.

— — — — — — — — — — — — — —

10 §

— — — — — — — — — — — — — —

Muissa kuin tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa verovelvollinen Suomessa verottamattomista tuotteista on se, joka täällä kaupallisessa tarkoituksessa pitää tuotteita hallussaan tai joka täällä vastaanottaa toisesta jäsenvaltiosta vastiketta vastaan lähetettyjä tuotteita.

11 §

Milloin Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä väliaikaisesti valmisteverottomana siirretty tuote ei saavu 51 §:ssä tarkoitettuun saateasiakirjaan merkitylle vastaanottajalle, tuotteesta on suoritettava tämän lain mukaisesti valmistevero, jos:

1) tuote on Suomessa tai voidaan olettaa, että se on täällä kulutettu;

2) tuotteen on Suomesta lähettänyt valtuutettu varastonpitäjä eikä voida selvittää, missä tuote on tai missä se on kulutettu; tai

3) tuotteen muu kuin 16 §:n 5 kohdassa tarkoitettu hävikki on todettu Suomessa ja määräjäsenvaltion asianomainen veroviranomainen on vahvistanut hävikin verotettavaksi.

— — — — — — — — — — — — — —

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee soveltuvin osin tuotteita, jotka tuodaan yhteisön ulkopuolelta. Verovelvollinen tällöin

on se, joka tullia koskevien säännösten nojalla vastaa tuotteista suoritettavasta tullivelasta.

13 §

— — — — — — — — — — — — — —

Muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista tuotteista valmistevero määrätään sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona:

1) tuote on vastaanotettu Suomessa, mikäli kysymys on toisesta jäsenvaltiosta siirrettävästä tuotteesta;

2) tuote on luovutettu Suomessa vapaaseen liikkeeseen, mikäli kysymys on tullikoodeksin 3 artiklassa tarkoitetun yhteisön tullialueen ulkopuolelta tuotavasta tuotteesta;

3) tullikoodeksin 163 artiklassa tarkoitettu sisäinen passitusmenettely on päätetty Suomessa, mikäli kysymys on yhteisön ulkopuolelta tuotavasta, muusta kuin 2 kohdassa tarkoitetusta tuotteesta.

— — — — — — — — — — — — — —

Edellä 11 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vero määrätään sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuotteet on lähetetty tai jona 11 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu hävikki on Suomessa todettu.

Verottomat tuotteet

16 §

Verottomia ovat:

— — — — — — — — — — — — — —

4) tuotteet, jotka asetetaan tullikoodeksin 98 artiklassa tarkoitettuun tullivarastointimenettelyyn tai 161 artiklassa tarkoitettuun vientimenettelyyn;

— — — — — — — — — — — — — —

6) tullihallituksen määräämillä ehdoilla ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevalla vesi- tai ilma-aluksella myytäviksi tarkoitetut tuotteet 20 §:ssä säädetyin edellytyksin sekä tällaisella aluksella kulutettaviksi tarkoitetut tuotteet ja aluksen poltto- ja voiteluaineet, jotka alus tuo Suomen tullialueelle mukanaan tai jotka siihen Suomen tullialueella toimitetaan edellä sanottua tarkoitusta varten; verottomuus koskee myös aluksessa Suomen tullialueella myytäviä ja kulutettavia tuotteita; valtiovarainministeriö voi päättää, että veroa ei kanneta edellä tarkoitetuista tuotteista myöskään silloin, kun kysymyksessä on viranomaisen käytössä oleva alus, tutkimusalus, kalastusalus tai kansainvälisessä liikenteessä oleva juna, jolloin ministeriö voi myös määrätä rajoituksia ja ehtoja, joita mainittujen kulkuneuvojen osalta on noudatettava;

— — — — — — — — — — — — — —

9) tuotteet, jotka ovat verottomia asianomaisen valmisteverolain nojalla;

10) mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, yksityishenkilön yhteisön ulkopuolelta Suomessa olevalle toiselle yksityishenkilölle lähettämät vähäarvoiset, ei-kaupalliset lähetykset alkoholijuomia sisältäviä lähetyksiä lukuun ottamatta, yhteisön ulkopuolelta tulevien moottoriajoneuvojen ja vesialusten mukanaan tuoma polttoaine sekä matkustajatuomisina yhteisön ulkopuolelta tuotavat tuotteet, samoilla edellytyksillä ja samoin rajoituksin kuin näiden tuotteiden tullittomuudesta säädetään tai määrätään; sekä

11) toisesta jäsenvaltiosta tulevan ammattimaisessa liikenteessä olevan moottoriajoneuvon tavanomaisessa polttoainesäiliössä taikka ajoneuvossa olevaan jäähdytysjärjestelmään tai muuhun järjestelmään liittyvässä tavanomaisessa polttoainesäiliössä oleva polttoaine, joka on tarkoitettu ajoneuvon omaa käyttöä taikka ajoneuvossa olevan jäähdytysjärjestelmän tai muun järjestelmän ylläpitämistä varten.

Tuonti yksityiseen käyttöön

18 §

Toisesta jäsenvaltiosta Suomeen saapuva yksityishenkilö saa tuoda verotta mukanaan omaa käyttöään varten tupakkatuotteita ja alkoholijuomia enintään seuraavat määrät:

— — — — — — — — — — — — — —

Se, joka tuo mukanaan tupakkatuotteita tai alkoholijuomia yli 1 momentissa säädetyn määrän, on velvollinen suorittamaan ylimenevältä osalta valmisteveron, jonka perusteesta ja määrästä säädetään asianomaisessa valmisteverolaissa.

Mitä 2 momentissa säädetään verovelvollisuudesta, sovelletaan myös siihen, joka yksityiseen käyttöön tuo Suomeen toisesta jäsenvaltiosta hankittua polttoainetta, milloin ky-

symys on:

1) moottoripolttoaineesta, joka tuodaan muulla tavalla kuin moottoriajoneuvon tavanomaisessa polttoainesäiliössä;

2) moottoripolttoaineesta, jota tuodaan kannettavassa varasäiliössä enemmän kuin 10 litraa moottoriajoneuvoa kohti; tai

3) lämmitykseen käytettävästä nestemäisestä polttoaineesta, joka tuodaan muulla tavalla kuin ammattimaisessa elinkeinotoiminnassa käytettävässä säiliöautossa.

Verottomien tavaroiden myynti

20 §

Verottomia ovat Suomen ja yhteisön ulkopuolisen maan välisessä ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevalla vesi- tai ilma-aluksella matkustajalle matkatavarana mukaan otettavaksi myytävät tuotteet.

Verottomia ovat tuotteet, jotka myydään vesi- tai ilma-aluksella Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä tapahtuvan kuljetuksen aikana matkatavarana mukaan otettavaksi sellaiselle matkustajalle, jolla on kuljetukseen oikeuttava matkalippu tai muu vastaava asiakirja. Tupakkatuotteiden ja alkoholijuomien myynti on kuitenkin verotonta kutakin matkustajaa ja matkaa kohti enintään 19 §:ssä mainittuihin määriin saakka.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään matkatavarana mukaan otettavista tuotteista, sovelletaan vastaavasti mainitunlaisten tuotteiden myyntiin satamassa tai lentokentällä sijaitsevassa verottomien tavaroiden myymälässä mainituissa momenteissa tarkoitetulle matkustajalle.

24 §

Yksityishenkilöiden mukanaan tuomat verotettavat tuotteet on ilmoitettava, ja niiden verotus on toimitettava sen mukaan kuin tullihallitus määrää.

32 §

Valmisteveroa voidaan korottaa (*veronkorotus*):

— — — — — — — — — — — — — — —

3) jos verovelvollinen on tahallaan tai törkeästä tuottamuksesta antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen, muun tiedon tai asiakirjan taikka jättänyt muutoin ilmoittamisvelvollisuutensa täyttämättä ja mainitunlainen menettely on ollut omiaan aiheuttamaan sen, että verovelvolliselle olisi voinut jäädä veroa määräämättä, enintään 50 prosentilla;

4) jos Suomeen saapuva henkilö on tahallaan tai törkeästä tuottamuksesta laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tuomalla tai yrittämällä tuoda verotta enemmän, kuin mihin hänellä on oikeus, eikä asiaa ole käsiteltävä tullirikoksena, 100 prosentilla.

— — — — — — — — — — — — — — —

33 §

Jos 32 §:n 1 momentin 1-3 kohdassa tarkoitettu menettely koskee valmisteverotusta, jossa veroa ei määrätä maksettavaksi tai jossa veron määrä on vähäinen, eikä veronkorotusta ole määrätty, taikka jos tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa taikka näiden nojalla annetussa asetuksessa tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus tai muu velvollisuus on laiminlyöty, voidaan kantaa *virhemaksua* vähintään 50 markkaa ja enintään 15 000 markkaa.

— — — — — — — — — — — — — — —

54 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Asetuksella voidaan säätää tässä pykälässä tarkoitetusta kuittaamismenettelystä.

54 a §

Tässä luvussa säädettyjä yksinkertaistettua saateasiakirjaa koskevia säännöksiä sovelletaan myös silloin, kun Suomessa kulutukseen luovutettuja tuotteita siirretään Suomessa siten, että tuotteiden kuljetus tapahtuu toisen jäsenvaltion alueen kautta.

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettujen tuotteiden siirtämiseen liittyvästä menettelystä.

13 luku

Veron palauttaminen

59 §

Milloin tuote, josta valmistevero on suoritettu, on asetettu 16 §:n 4 kohdassa tarkoitettuun menettelyyn ja toimitettu yhteisön ulkopuolelle tai luovutettu 16 §:n 6 kohdassa mainittuun tarkoitukseen, viejällä tai luovuttajalla on oikeus saada suoritettua valmis-

teveroa vastaava palautus. Palautus voidaan myöntää vain, jos hakija esittää luotettavan selvityksen viennistä tai luovutuksesta.

— — — — — — — — — — — — — —

Palautusta on haettava vienti- tai luovutuspaikan piiritullikamarilta kolmen kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona tuote on toimitettu yhteisön ulkopuolelle tai luovutettu 16 §:n 6 kohdassa mainittuun tarkoitukseen.

71 §

Milloin 16 §:n 4 kohdassa tarkoitettuja tuotteita siirretään lainkohdassa tarkoitetusta menettelystä kulutukseen, on tuotteista suoritettavasta valmisteverosta voimassa, mitä yhteisön ulkopuolelta tuotujen tuotteiden osalta tässä laissa säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sanotussa menettelyssä kulutettuihin tuotteisiin, samoin kuin menettelyssä todettuun varaston vajaukseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1995.

2. Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1472/94) 2 §:n 2 momentti, 3 § ja 6 §:n 1 momentin 3 kohta, sekä

lisätään 2 §:ään uusi 3 momentti ja 6 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta seuraavasti:

2 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Tätä lakia ei sovelleta kivihiileen, ruskohiileen, turpeeseen, ligniittiin eikä muuhun vastaavaan kiinteään hiilivetyyn eikä maakaasuun. Edellä 1 momentissa tarkoitettuina veronalaisina polttoaineina ei pidetä lentotarkoituksiin käytettävää lentobensiiniä ja lentopetrolia eikä metaania, nestekaasua ja veneilyssä käytettäväksi tarkoitettua tämän lain mukaan tunnistettavaksi tehtyä moottoripetrolia.

Asetuksella voidaan säätää, että sellaisiin 1 momentin 2 kohdassa mainittuihin mineraaliöljyihin, jotka eivät ole valmisteveron alaisia, ei sovelleta valmisteverotuslain 12 luvun säännöksiä.

3 §

Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verovelvollisuudesta, nestemäisten polttoaineiden valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan:

1) se, jolle polttoainetta on luovutettu valtion varmuusvarastosta;

2) nestemäisen polttoaineen kauppaa harjoittava liike nestemäiseen polttoaineeseen lisäämistään apuaineista;

3) se, joka luovuttaa 2 §:n 1 momentin 3, 7, 9 tai 10 kohdassa tarkoitettua, varsinaista polttoainetta korvaavaa tuotetta käytettäväksi mainituissa kohdissa säädettyihin tarkoituksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä valmisteverotuslaissa säädetään rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta.

6 §

Valmistevero ja huoltovarmuusmaksu määrätään:

— — — — — — — — — — — — — — —

3) edellä 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa verotettavaan polttoaineeseen lisättyjen määrien perusteella;

4) edellä 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa luovutettujen määrien perusteella.

— — — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1995.

Helsingissä 12 päivänä toukokuuta 1995

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Arja Alho*

Liite

1. Laki
valmisteverotuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun valmisteverotuslain (1469/94) 3 §:n 2 momentti, 9 §:n 1 ja 3 momentti, 10 §:n 5 momentti, 11 §:n 1 momentti, 13 §:n 2 ja 4 momentti, 16 §:n 4, 6, 9 ja 10 kohta, 18 §:n edellä oleva väliotsikko, 18 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 3 momentti, 20 ja 24 §, 32 §:n 1 momentin 3 kohta, 33 §:n 1 momentti, 59 §:n 1 ja 3 momentti ja 71 §, sekä

lisätään 11 §:ään uusi 4 momentti, 16 §:n edelle uusi väliotsikko, 16 §:ään uusi 11 kohta, 20 §:n edelle uusi väliotsikko, 32 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta, 54 §:ään uusi 5 momentti ja lakiin uusi 54 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
3 §	3 §
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Yhteisön ulkopuolelta tuotavat tuotteet, joihin sovelletaan muuta yhteisön tullimenettelyä kuin vapaaseen liikkeeseen luovuttamista tai jotka ovat vapaa-alueella, ovat väliaikaisesti valmisteverottomia.	Väliaikaisesti valmisteverottomia ovat yhteisön ulkopuolelta tuotavat tuotteet, *jotka on asetettu johonkin yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92, jäljempänä tullikoodeksi, 84 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun suspensiomenettelyyn* tai jotka ovat vapaa-alueella *tai vapaavarastossa.*
9 §	9 §
Valtuutetun varastonpitäjän on asetettava tarvittaessa vakuus valmisteverojen suorittamisesta. Valtuutetun varastonpitäjän, joka lähettää valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisesti valmisteverottomina, on asetettava vakuus, joka kattaa tuotteiden siirtämisestä aiheutuvat riskit.	Valtuutetun varastonpitäjän on asetettava tarvittaessa vakuus valmisteverojen suorittamisesta. Valtuutetun varastonpitäjän, joka lähettää valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisesti valmisteverottomina *tai vietäviksi yhteisön ulkopuolelle*, on asetettava vakuus, joka kattaa tuotteiden siirtämisestä aiheutuvat riskit.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Rekisteröimättömän elinkeinonharjoittajan ja 10 §:n 4 momentissa tarkoitetun verovelvollisen on ennen tuotteiden lähettämistä Suomeen tehtävä 25 §:ssä tarkoitetulle piiritullikamarille ilmoitus lähetettävistä tuotteista ja asetettava vakuus tuotteista kannettavien valmisteverojen suorittamisesta.	Rekisteröimättömän elinkeinonharjoittajan ja 10 §:n 4 momentissa tarkoitetun verovelvollisen on ennen tuotteiden lähettämistä *toisesta jäsenvaltiosta* Suomeen tehtävä 25 §:ssä tarkoitetulle piiritullikamarille ilmoitus lähetettävistä tuotteista ja asetettava vakuus tuotteista kannettavien valmisteverojen suorittamisesta.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
10 §	10 §
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Muissa kuin *edellä* tässä pykälässä maini-	Muissa kuin tässä pykälässä *tarkoitetuissa*

tuissa tapauksissa verovelvollinen Suomessa verottamattomista tuotteista on se, joka täällä kaupallisessa tarkoituksessa pitää tuotteita hallussaan.

tapauksissa verovelvollinen Suomessa verottamattomista tuotteista on se, joka täällä kaupallisessa tarkoituksessa pitää tuotteita hallussaan *tai joka täällä vastaanottaa toisesta jäsenvaltiosta vastiketta vastaan lähetettyjä tuotteita.*

11 §

Milloin Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä väliaikaisesti valmisteverottomana siirretty tuote ei saavu 51 §:ssä tarkoitettuun saateasiakirjaan merkitylle vastaanottajalle, tuotteesta on suoritettava tämän lain mukaisesti valmistevero siinä tapauksessa, että

1) tuote on Suomessa tai voidaan olettaa, että se on täällä kulutettu; *tai*

2) tuotteen on Suomesta lähettänyt valtuutettu varastonpitäjä eikä voida selvittää, missä tuote on tai missä se on kulutettu.

— — — — — — — — — — — — — —

11 §

Milloin Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä väliaikaisesti valmisteverottomana siirretty tuote ei saavu 51 §:ssä tarkoitettuun saateasiakirjaan merkitylle vastaanottajalle, tuotteesta on suoritettava tämän lain mukaisesti valmistevero, *jos:*

1) tuote on Suomessa tai voidaan olettaa, että se on täällä kulutettu;

2) tuotteen on Suomesta lähettänyt valtuutettu varastonpitäjä eikä voida selvittää, missä tuote on tai missä se on kulutettu; *tai*

3) tuotteen muu kuin 16 §:n 5 kohdassa tarkoitettu hävikki on todettu Suomessa ja määräjäsenvaltion asianomainen veroviranomainen on vahvistanut hävikin verotettavaksi.

— — — — — — — — — — — — — —

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee soveltuvin osin tuotteita, jotka tuodaan yhteisön ulkopuolelta. Verovelvollinen tällöin on se, joka tullia koskevien säännösten nojalla vastaa tuotteista suoritettavasta tullivelasta.

13 §

— — — — — — — — — — — — — —

Milloin tuote siirretään toisesta jäsenvaltiosta eikä se ole väliaikaisen valmisteverottomuusjärjestelmän piirissä, valmistevero määrätään sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuote on vastaanotettu Suomessa.

— — — — — — — — — — — — — —

Edellä 11 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vero määrätään sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuotteet on lähetetty.

13 §

— — — — — — — — — — — — — —

Muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista tuotteista valmistevero määrätään sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona:

1) tuote on vastaanotettu Suomessa, mikäli kysymys on toisesta jäsenvaltiosta siirrettävästä tuotteesta;

2) tuote on luovutettu Suomessa vapaaseen liikkeeseen, mikäli kysymys on tullikoodeksin 3 artiklassa tarkoitetun yhteisön tullialueen ulkopuolelta tuotavasta tuotteesta;

3) tullikoodeksin 163 artiklassa tarkoitettu sisäinen passitusmenettely on päätetty Suomessa, mikäli kysymys on yhteisön ulkopuolelta tuotavasta, muusta kuin 2 kohdassa tarkoitetusta tuotteesta.

— — — — — — — — — — — — — —

Edellä 11 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vero määrätään sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuotteet on lähetetty *tai jona 11 §:n 1 momentin 3 kohdassa*

16 §

Verottomia ovat:

— — — — — — — — — — — — — — —

4) tuotteet, jotka viedään yhteisön ulkopuolelle tai siirretään vapaa-alueelle, tullivarastoon tai 20 §:ssä tarkoitettua myyntiä varten;

— — — — — — — — — — — — — — —

6) tullihallituksen määräämillä ehdoilla ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevan vesi- ja ilma-aluksen tavanomaiseen muonitukseen tarkoitetut tuotteet sekä poltto- ja voiteluaineet, jotka alus tuo Suomen tullialueelle mukanaan tai jotka siihen Suomen tullialueella toimitetaan sen omaa käyttöä varten; verottomuus koskee myös aluksessa Suomen tullialueella kulutettavia tuotteita; valtiovarainministeriö voi päättää, että veroa ei kanneta edellä tarkoitetuista tuotteista myöskään silloin, kun kysymyksessä on viranomaisen käytössä oleva alus, tutkimusalus, kalastusalus tai kansainvälisessä liikenteessä oleva juna, jolloin ministeriö voi myös määrätä rajoituksia ja ehtoja, joita mainittujen kulkuneuvojen osalta on noudatettava;

— — — — — — — — — — — — — — —

9) tuotteet, jotka ovat verottomia asianomaisen valmisteverolain nojalla; sekä

10) mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, yksityishenkilön yhteisön ulkopuolelta Suomessa olevalle toiselle yksityishenkilölle lähettämät vähäarvoiset, ei-kaupalliset lähetykset alkoholijuomia sisältäviä lähetyksiä lukuun ottamatta, yhteisön ulkopuolelta tulevien moottoriajoneuvojen mukanaan tuoma polttoaine, sekä matkustajatuomisina yhteisön ulkopuolelta tuotavat tuotteet, samoilla edellytyksillä ja samoin rajoituksin kuin näiden tuotteiden tullittomuudesta säädetään tai määrätään.

tarkoitettu hävikki on Suomessa todettu.

Verottomat tuotteet

16 §

Verottomia ovat:

— — — — — — — — — — — — — — —

4) tuotteet, jotka *asetetaan tullikoodeksin 98 artiklassa tarkoitettuun tullivarastointimenettelyyn tai 161 artiklassa tarkoitettuun vientimenettelyyn;*

— — — — — — — — — — — — — — —

6) tullihallituksen määräämillä ehdoilla ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olev*alla* vesi- tai ilma-aluks*ella myytäviksi tarkoitetut tuotteet 20 §:ssä säädetyin edellytyksin sekä tällaisella aluksella kulutettaviksi tarkoitetut tuotteet ja aluksen* poltto- ja voiteluaineet, jotka alus tuo Suomen tullialueelle mukanaan tai jotka siihen Suomen tullialueella toimitetaan *edellä sanottua tarkoitusta varten;* verottomuus koskee myös aluksessa Suomen tullialueella *myytäviä ja* kulutettavia tuotteita; valtiovarainministeriö voi päättää, että veroa ei kanneta edellä tarkoitetuista tuotteista myöskään silloin, kun kysymyksessä on viranomaisen käytössä oleva alus, tutkimusalus, kalastusalus tai kansainvälisessä liikenteessä oleva juna, jolloin ministeriö voi myös määrätä rajoituksia ja ehtoja, joita mainittujen kulkuneuvojen osalta on noudatettava;

— — — — — — — — — — — — — — —

9) tuotteet, jotka ovat verottomia asianomaisen valmisteverolain nojalla;

10) mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, yksityishenkilön yhteisön ulkopuolelta Suomessa olevalle toiselle yksityishenkilölle lähettämät vähäarvoiset, ei-kaupalliset lähetykset alkoholijuomia sisältäviä lähetyksiä lukuun ottamatta, yhteisön ulkopuolelta tulevien moottoriajoneuvojen *ja vesialusten* mukanaan tuoma polttoaine sekä matkustajatuomisina yhteisön ulkopuolelta tuotavat tuotteet, samoilla edellytyksillä ja samoin rajoituksin kuin näiden tuotteiden tullittomuudesta säädetään tai määrätään; *sekä*

11) toisesta jäsenvaltiosta tulevan ammattimaisessa liikenteessä olevan moottoriajoneuvon tavanomaisessa polttoainesäiliössä taikka ajoneuvossa olevaan jäähdytysjärjestelmään tai muuhun järjestelmään liittyvässä tavanomaisessa polttoainesäiliössä oleva polttoaine, joka on tarkoitettu ajoneuvon omaa käyttöä taikka ajoneuvossa olevan

Matkustajien tuomiset

18 §

Yksityishenkilö saa verotta tuoda mukanaan omaa käyttöään varten toisesta jäsenvaltiosta verollisena hankittuja tuotteita, kuitenkin enintään seuraavat määrät:

— — — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa mainittuihin enimmäismääriin sisällytetään jäljempänä 20 §:ssä tarkoitettujen verottomien tuomisten määrät.

Sen, joka tuo mukanaan tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita enemmän kuin verottomaksi on säädetty, on ilmoitettava ylimenevät määrät verotettavaksi siten kuin tässä laissa säädetään. Ylimenevältä osalta suoritettavasta verosta säädetään asianomaisessa valmisteverolaissa.

20 §

Toisesta jäsenvaltiosta Suomeen yhteisön alueella tapahtuvalla lento- tai laivamatkalla matkustava henkilö saa verotta tuoda mukanaan lentokenttien ja satamien verottomien tavaroiden myymälöistä hankittuja valmisteveron alaisia tuotteita, kuitenkin enintään edellä 19 §:ssä mainitut määrät.

Tässä pykälässä tarkoitetaan:

verottomien tavaroiden myymälällä lentokentällä tai satamassa olevaa myyntipaikkaa, josta toiseen jäsenvaltioon matkustavalle henkilölle voidaan myydä verottomia ulkomaisia ja kotimaisia tuotteita;

toisesta jäsenvaltiosta matkustavalla henkilöllä matkustajaa, jolla on lento- tai meriteitse tapahtuvaa kuljetusta varten annettu kuljetusasiakirja, jossa mainitaan välittömänä määräpaikkana muussa jäsenvaltiossa sijaitseva lentoasema tai satama;

jäähdytysjärjestelmän tai muun järjestelmän ylläpitämistä varten.

Tuonti yksityiseen käyttöön

18 §

Toisesta jäsenvaltiosta Suomeen saapuva yksityishenkilö saa tuoda verotta mukanaan omaa käyttöään varten *tupakkatuotteita ja alkoholijuomia* enintään seuraavat määrät:

— — — — — — — — — — — — — — —

Se, joka tuo mukanaan tupakkatuotteita tai alkoholijuomia yli 1 momentissa säädetyn määrän, on velvollinen suorittamaan ylimenevältä osalta valmisteveron, jonka perusteesta ja määrästä säädetään asianomaisessa valmisteverolaissa.

Mitä 2 momentissa säädetään verovelvollisuudesta, sovelletaan myös siihen, joka yksityiseen käyttöön tuo Suomeen toisesta jäsenvaltiosta hankittua polttoainetta, milloin kysymys on:

1) moottoripolttoaineesta, joka tuodaan muulla tavalla kuin moottoriajoneuvon tavanomaisessa polttoainesäiliössä;

2) moottoripolttoaineesta, jota tuodaan kannettavassa varasäiliössä enemmän kuin 10 litraa moottoriajoneuvoa kohti; tai

3) lämmitykseen käytettävästä nestemäisestä polttoaineesta, joka tuodaan muulla tavalla kuin ammattimaisessa elinkeinotoiminnassa käytettävässä säiliöautossa.

Verottomien tavaroiden myynti

20 §

Verottomia ovat Suomen ja yhteisön ulkopuolisen maan välisessä ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevalla vesi- tai ilma-aluksella matkustajalle matkatavarana mukaan otettavaksi myytävät tuotteet.

Verottomia ovat tuotteet, jotka myydään vesi- tai ilma-aluksella Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä tapahtuvan kuljetuksen aikana matkatavarana mukaan otettavaksi sellaiselle matkustajalle, jolla on kuljetukseen oikeuttava matkalippu tai muu vastaava asiakirja. Tupakkatuotteiden ja alkoholijuomien myynti on kuitenkin verotonta kutakin matkustajaa ja matkaa kohti enintään 19 §:ssä mainittuihin määriin saakka.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään matkatavarana mukaan otettavista tuotteista,

yhteisön alueella tapahtuvalla matkalla kuljetusta, joka alkaa yhden jäsenvaltion alueelta ja jonka tosiasiallinen saapumispaikka on toisen jäsenvaltion alueella.

Mitä edellä on sanottu verottomien tavaroiden myymälästä hankituista tuotteista, koskee myös lentokoneessa tai laivassa yhteisön alueella tapahtuvan matkustajakuljetuksen aikana luovutettuja tuotteita.

Sen, joka tuo Suomeen mukanaan tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita enemmän kuin verottomaksi on säädetty, on ilmoitettava ylimenevät määrätä verotettaviksi siten kuin tässä laissa säädetään. Ylimenevältä osalta suoritettavasta verosta säädetään asianomaisessa valmisteverolaissa.

24 §

Matkustajien mukanaan tuomat verotettavat tuotteet on ilmoitettava, ja niiden verotus on toimitettava sen mukaan kuin tullihallitus määrää.

32 §

Valmisteveroa voidaan korottaa (*veronkorotus*):

— — — — — — — — — — — — — — — —

3) jos verovelvollinen on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen tai muun tiedon tahi asiakirjan taikka jättänyt muutoin ilmoittamisvelvollisuutensa täyttämättä, ja mainitunlainen menettely on ollut omiaan aiheuttamaan sen, että verovelvolliselle olisi voinut jäädä veroa määräämättä, enintään 50 prosentilla.

— — — — — — — — — — — — — — — —

33 §

Jos *edellä* 32 §:n 1 momentin 1-3 kohdissa tarkoitettu menettely koskee valmisteverotusta, jossa veroa ei määrätä maksettavaksi tai jos veron määrä on vähäinen, eikä veronkorotusta ole määrätty, taikka jos tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus tai 53 §:ssä tarkoitettu velvollisuus on laiminlyöty, voidaan kantaa *virhemaksua* vähintään 50 markkaa ja enintään 15 000 markkaa.

sovelletaan vastaavasti mainitunlaisten tuotteiden myyntiin satamassa tai lentokentällä sijaitsevassa verottomien tavaroiden myymälässä mainituissa momenteissa tarkoitetulle matkustajalle.

24 §

Yksityishenkilöiden mukanaan tuomat verotettavat tuotteet on ilmoitettava, ja niiden verotus on toimitettava sen mukaan kuin tullihallitus määrää.

32 §

Valmisteveroa voidaan korottaa (*veronkorotus*):

— — — — — — — — — — — — — — — —

3) jos verovelvollinen on tahallaan tai törkeästä *tuottamuksesta* antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen, muun tiedon *tai* asiakirjan taikka jättänyt muutoin ilmoittamisvelvollisuutensa täyttämättä ja mainitunlainen menettely on ollut omiaan aiheuttamaan sen, että verovelvolliselle olisi voinut jäädä veroa määräämättä, enintään 50 prosentilla;

4) jos Suomeen saapuva henkilö on tahallaan tai törkeästä tuottamuksesta laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tuomalla tai yrittämällä tuoda verotta enemmän, kuin mihin hänellä on oikeus, eikä asiaa ole käsiteltävä tullirikoksena, 100 prosentilla.

— — — — — — — — — — — — — — — —

33 §

Jos 32 §:n 1 momentin 1-3 kohdassa tarkoitettu menettely koskee valmisteverotusta, jossa veroa ei määrätä maksettavaksi tai *jossa* veron määrä on vähäinen, eikä veronkorotusta ole määrätty, taikka jos tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa *taikka näiden nojalla annetussa asetuksessa* tarkoitettu *ilmoitusvelvollisuus tai muu* velvollisuus on

— — — — — — — — — — — — — — —

54 §

— — — — — — — — — — — — — — —

13 luku

Veron palauttaminen

59 §

Milloin tuote, josta valmistevero on suoritettu, on viety yhteisön ulkopuolelle tai siirretty vapaa-alueelle taikka tullivarastoon tai 20 §:ssä tarkoitettua myyntiä varten taikka luovutettu 16 §:n 6 kohdassa mainittuun tarkoitukseen, viejällä, *siirtäjällä* tai luovuttajalla on oikeus saada suoritettua valmisteveroa vastaava palautus. Palautus voidaan myöntää vain, jos hakija esittää luotettavan selvityksen viennistä, *siirrosta* tai luovutuksesta.

— — — — — — — — — — — — — — —

Palautusta on haettava vienti- tai siirtopaikan piiritullikamarilta kolmen kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona tuote on viety yhteisön ulkopuolelle taikka *siirretty tai* luovutettu 1 momentissa mainittuun tarkoitukseen.

71 §

Milloin 16 §:n 4 kohdassa tarkoitettuja tuotteita siirretään vapaa-alueelta tai tullivarastosta kulutukseen, on tuotteista suoritettavasta valmisteverosta voimassa, mitä yhteisön ulkopuolelta tuotujen tuotteiden osalta tässä laissa säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös vapaa-alueella tai tullivarastossa kulutettuihin tuotteisiin, samoin kuin niissä todettuun varaston vajaukseen.

laiminlyöty, voidaan kantaa *virhemaksua* vähintään 50 markkaa ja enintään 15 000 markkaa.

— — — — — — — — — — — — — — —

54 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Asetuksella voidaan säätää tässä pykälässä tarkoitetusta kuittaamismenettelystä.

54 a §

Tässä luvussa säädettyjä yksinkertaistettua saateasiakirjaa koskevia säännöksiä sovelletaan myös silloin, kun Suomessa kulutukseen luovutettuja tuotteita siirretään Suomessa siten, että tuotteiden kuljetus tapahtuu toisen jäsenvaltion alueen kautta.

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettujen tuotteiden siirtämiseen liittyvästä menettelystä.

13 luku

Veron palauttaminen

59 §

Milloin tuote, josta valmistevero on suoritettu, *on asetettu 16 §:n 4 kohdassa tarkoitettuun menettelyyn ja toimitettu yhteisön ulkopuolelle tai* luovutettu 16 §:n 6 kohdassa mainittuun tarkoitukseen, viejällä tai luovuttajalla on oikeus saada suoritettua valmisteveroa vastaava palautus. Palautus voidaan myöntää vain, jos hakija esittää luotettavan selvityksen viennistä tai luovutuksesta.

— — — — — — — — — — — — — — —

Palautusta on haettava vienti- tai *luovutus*paikan piiritullikamarilta kolmen kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona tuote on *toimitettu* yhteisön ulkopuolelle tai luovutettu *16 §:n 6 kohdassa* mainittuun tarkoitukseen.

71 §

Milloin 16 §:n 4 kohdassa tarkoitettuja tuotteita siirretään *lainkohdassa tarkoitetusta menettelystä* kulutukseen, on tuotteista suoritettavasta valmisteverosta voimassa, mitä yhteisön ulkopuolelta tuotujen tuotteiden osalta tässä laissa säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös *sanotussa menettelyssä* kulutettuihin tuotteisiin, samoin kuin *menettelyssä* todet-

tuun varaston vajaukseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1995.

---

2. Laki
nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1472/94) 2 §:n 2 momentti, 3 § ja 6 §:n 1 momentin 3 kohta, sekä

lisätään 2 §:ään uusi 3 momentti ja 6 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
2 §	2 §
Tätä lakia ei sovelleta kivihiileen, ruskohiileen, turpeeseen, ligniittiin eikä muuhun vastaavaan kiinteään hiilivetyyn eikä maakaasuun. Edellä 1 momentissa tarkoitettuina veronalaisina polttoaineina ei pidetä metaania, nestekaasua, lentobensiiniä, lentopetrolia eikä veneilyssä käytettäväksi tarkoitettua tämän lain mukaan tunnistettavaksi tehtyä moottoripetrolia.	Tätä lakia ei sovelleta kivihiileen, ruskohiileen, turpeeseen, ligniittiin eikä muuhun vastaavaan kiinteään hiilivetyyn eikä maakaasuun. Edellä 1 momentissa tarkoitettuina veronalaisina polttoaineina ei pidetä *lentotarkoituksiin käytettävää* lentobensiiniä ja lentopetrolia eikä metaania, nestekaasua ja veneilyssä käytettäväksi tarkoitettua tämän lain mukaan tunnistettavaksi tehtyä moottoripetrolia. *Asetuksella voidaan säätää, että sellaisiin 1 momentin 2 kohdassa mainittuihin mineraaliöljyihin, jotka eivät ole valmisteveron alaisia, ei sovelleta valmisteverotuslain 12 luvun säännöksiä.*
3 §	3 §
Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslain *10 §:ssä* säädetään, nestemäisten polttoaineiden valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan: 1) se, jolle polttoaineita on luovutettu valtion varmuusvarastosta; 2) nestemäisen polttoaineen kauppaa harjoittava liike nestemäiseen polttoaineeseen lisäämistään apuaineista.	Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslai*ssa säädetään verovelvollisuudesta*, nestemäisten polttoaineiden valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan: 1) se, jolle polttoainetta on luovutettu valtion varmuusvarastosta; 2) nestemäisen polttoaineen kauppaa harjoittava liike nestemäiseen polttoaineeseen lisäämistään apuaineista; *3) se, joka luovuttaa 2 §:n 1 momentin 3, 7, 9 tai 10 kohdassa tarkoitettua, varsinaista polttoainetta korvaavaa tuotetta käytettäväksi mainituissa kohdissa säädettyihin tarkoituksiin.* *Edellä 1 momentissa tarkoitettuun verovel-*

	volliseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä valmisteverotuslaissa säädetään rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta.
6 §	6 §
Valmistevero ja huoltovarmuusmaksu määrätään:	Valmistevero ja huoltovarmuusmaksu määrätään:
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
3) edellä 3 §:n 2 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa verotettavaan polttoaineeseen lisättyjen määrien perusteella.	3) edellä 3 §:n *1 momentin* 2 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa verotettavaan polttoaineeseen lisättyjen määrien perusteella;
	4) edellä 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa luovutettujen määrien perusteella.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1995.